GAZETA KRAKOWSKA

Nro 92.

W NIEDZIELĘ DNIA 18. LISTOPADA 1810.

WYROKI KROLEWSKIE.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu W Pałacu Naszym w Warszawie dnia 20go miesiąca Marca 1809.

FRYDERYK AUGUST.

Z Bożey Łaski, Król Saski, Xżę Warszawski, &c. &c. &c.

Chcąc, ażeby w Naszym Xięstwie Warszawskim, rolnictwo, fabryki, rzemiosła, i każdy gatunek przemysłu użytecznego mogły bydź do iak naylepszego przyprowadzone stanu, za wnieśieniem Naszego Ministra Spraw Wewnętrznych, i za wnieśieniem Naszey Rady Stanu postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Art. 1. Każdy rzemieślnik, lub rolnik, wyprowadzaiąc się z obcych kraiow i osiadaiąc w Naszym Xięstwie Warszawskim, przez sześć lat od wszystkich ciężarow, i opłat publicznych, iakiegokolwiek bądź nazwiska ma bydź wolnym.

Art. 2. Przez tego rolnikom wprowadzaiącym się do kraiu, i osiadaiącym w dobrach Narodowych na gruntach pustych, uwolnienie przez sześć lat od opłaty i czynszow, za takowe grunta iest zawarowane.

Art. 3. Cudzoziemcy przybywaiący wszyscy, i dzieci ich do kraiu wprowadzone wolni bydź maią od popisu woyskowego.

Art. 4. Koloniści przez zeszły Rząd osadzeni równie maią bydź wolni od popisu.

Art. 5. Tak tych Kolonistow, iako i cudzoziemcow w Naszym Xięstwie Warszawskim osiadłych, i osiadaiących, oddaiemy pod szczególną opiekę Naszego Ministra Spraw Wewnętrznych i Prefektow Departamentowych, mieć chcąc, ażeby im osiadanie w kraiu wszelkiemi sposobami ułatwiali, i onych wspokoynym używaniu nadanych im Praw wolności zachowywali.

Uskutecznie tey Naszey woli Ministrom Naszym Xięstwa Warszawskiego, w czem do którego należy zalecamy.

(Pod.) *Fryderyk August.*

(L.S.) przez Króla

(L.S.) *Minister Sekr. Stanu*

Zgodno z oryg. *Stanisław Breza.*

Sekretarz Rady Ministrow i Rady Stanu Stan. Grabowski.

Minister Sekr. Stanu (Pod.) *Stan. Breza.*

Zgodno z orygin. *J. Czyżewski, S. J.M. S.*

Zgodno z oryginałem *Kalinka, Z S. J.*

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu. w Pałacu Naszym w Pilnic d. 18 miesiąca Lipca roku 1810.

FRYDERYK AUGUST.

Z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski, &c. &c.

Obiaśniaiąc Dekret Nasz pod d. 20 Marca 1809 wydany, na przełożenie Naszego Ministra Skarbu, postanowiliśmy, i stanowiemy co następuie.

Wszyscy Cudzoziemcy, którzy w Xięstwie Warszawskim, iako Czeladnicy przebywaiąc, po wyzwoleniu na Maystrow chcą osiadać w Xięstwie Warszawskim, używać maią dobrodzieystwa, które artykułem 1szym Dekretu d. 20 Marca 1809 datowanego, iest dla Cudzoziemcow dozwolone artykuły 3ci i 5ty wyż wzmiankowanego Dekretu, maią bydź do nich applikowane, także w całey rozciągłości.

(Pod.) *Fryderyk August.*

przez Króla:

Zgodne z orygin.	*Minister* Sekretarz *Stanu*
Prezes Rady Ministrow S. Potocki.	*Stanisław Breza.*
	Zgodno z rygin.
Minister Skarbu *Węgleński,*	*Minister Sekretarz Stanu*
(L.S.)	(Pod.) *Stanisław Breza.*
	Zgodno z oryginałem
	Kalinka. Z. S. J.

Z Lipska d. 3. *Listopada.*

(*Z Gazety Lipskiey.*)

Dnia 29 z. m. przybyli tu Nayiaś. Pana Kommissarze, i ogłosili co następuie: — " Gdy Nayiaś. Król Saski postanowił iak naysurowsze przedsięwziąść środki przeciw znayduiącym się tu w Lipsku towarom z rękodzielni Angielskich, iako też towarom z osad i innym z handlu Angielskiego pochodzącym, nakazuie się więc na mocy nayważszey woli, aby takowych towarow z miasta i przedmieść iego nie wywożono, i wszelki onychże przewoz z domu do domu pod naysurowszą odpowiedzialnością iest zakazany. — Dan w Lipsku 29 Października. „

(*Tu następuią podpisy Kommissarzy.*)

Przystąpiono potem do popieczętowania sklepow, a przy większych składach towarow straże woyskowe postawiono. Wieczorem, przyciągnął oddział dragonow; patrole w mieście i okolicach przeszkadzaią przewozowi towarow.

D. 31 Października Kommissya Królewska ogłosiła patent, w którym wiadome przeciw wspomnionym towarom urządzenia zawieraią się, z tem iesz ze w art. 3cim dodatkiem, że i osoby prywatne, nienależące do stanu kupieckiego, u którychby też towary, a w ogólności, paki z niewiadomemi sobie towarami przez kogo z obcych lub tuteyszych kupcow złożone były, maią o tem w przeciągu 28 godzin donieść. — Podług artykułu 5go, kupcy, kramarze i expedytorowie, którzyby wspomnione towary zataili, ukarani będą konfiskatą wszystkich swoich składow, a prywatni, oprocz konfiskaty towarow, zapłacą ieszcze ich wartość i nałożony podatek.

Jeden z Kommissarzy Królewskich wyiechał w nocy 1 Listopada w takimże celu do Naumburga, gdzie iuż d. 30 Paźdz. wywoz towarow był wstrzymany.

Z Fontainebleau d. 25. *Października.*

W niedzielę ostatnią dana była w galeryi Franciszka Igo wspaniała ucata. Zabawa była powszechna, bal trwał aż do nazaiutrz.

Onegday znaydowali się Nayiaśnieysi Cesarstwo w pustyni Franchard na wielkim polowaniu. Zrobiono okrągłą zagrodę i zamknięto w niey 80 świń dzikich. Na dany znak wystrzelili do nich strzelcy i w momencie ie pozabiiali.

Z Kaen d. 25. Października,
(Z Monitora.)

Pod d. 9 b. m. odebraliśmy tu list z Londynu:

" Przedsięwziętej przez Cesarza systema, było naypewnieyszym sposobem do zwyciężenia Anglików. Zgubią ich własnemi ich bogactwami; iest przyczyną b[a]nkructw. Wschodnio-indyyska kompania żądała w miesiącu Marcu od rządcy 200,000 f. szt. Nim ie wydał, wyznaczył kommissyą dla przekonania się o zapasie towarow, i znaleziono ich za 42 miliony f. szt. Papiery rządowe spadaią, i bardziey ieszcze spadną, gdy woysko Portugalskie pobite zostanie, o czem nikt nie wątpi. Samoboystwo Goldsmitha, naybogatszego bankiera w Londynie, nie ma inney przyczyny, iak spadnienie rządowych papierow. W krótce wybuchnie w Anglii rewolucya, którey nawet wszyscy pragną.„

Z Paryża d. 30. Października.

Przybył tu Jenerał Hrabia Lauriston, adjutant Cesarza.

Mówią, iż w przyszłą niedzielę d. 4 Listopada będzie w Fontainebleau wielka uroczystość pob[o]żna. Do wszystkich biskupow wyyśzedł Cesarski okólnik, nakazuiąc w wszystkich kościołach modły za szczęśliwą ciążą Cesarzowey. W Paryżu nastąpić ma w tym dniu 150 wystrzałow z dział. Dwor uda się naiutrz w poniedziałek do Paryża na zimowe mieszkanie. Od niejakiego czasu rzadko J. C. K. Mość opuszcza gabinet i pracuie w nim z Xiążętami Kadorskim i Bassano.

W Portugalii czynią Anglicy poruszania do wsiądzenia na okręty.

Wiele wysokich osob udało się wczoray do Fontainebleau. Zapewniaią, iż Nayiaśnieysi Cesarstwo nadali w kaplicy w e'u dzieciom Wielkich urzędnikow i prywatnych imiona.

D. 26 odprawił senat posiedzenie.

Urządzaią w tey chwili odwod w Bordeaux, który przeznaczony iest dla uzupełnienia żandarmeryi: 500 wybranych ludzi, z których składa się ten odwód, ćwiczonemi byli d. 21 b. m.

Od granic Hiszpańskich d. 9. Październ.

Podług listow z Hiszpanii korpus Marszałka Ney, który po wzięciu Almeidy wypoczął cokolwiek w okolicach tey twierdzy po swych trudach, udał się do Wisen, a ztamtąd do Koimbry. Dywizya Jen. Loison, składaiąca przednią straż, zabrała nieprzyiacielowi pod czas iego cofania wiele jeńcow. Lord Wellington cofa się z swem woyskiem ku Lizbonie. Stoiące przy Lafoens (Alafoens) Portugalskie woyska zostały rozproszone i powiększey części broń złożyły. Niektóre pułki złączyły się z Anglikami, i cofaią się z niemi. Korpus prawego skrzydła postępuie przeciw Oporto. Na prawym brzegu Duero nie ma iuż żadnego woyska Angielskiego. Miasto Lamego poddało się po krótkiey obronie Francuzom. Oddział Francuzow z Wisen opanował Aveiro. Prawie cała prowincya Beira iest od Anglikow opuszczona; Tralos-Montes i prowincye między rzekami Minho i Duero są powiększey części od Francuzow zdobyte, tak, iż północna Portugalija w krótce podbitą zostanie. Korpus Jenerała Regnier czyni także postępy w Portugalii i w związku głównego woyska zbliża się do Lizbony. Mówią, iż należąca do tego korpusu dywizya Heudelet odniosła nad Angielskim Jenerałem Hill znaczne zwycięstwo. Na wschodniey granicy Portugalskiey zbiera się odwodowy korpus Francuzki, dla zapewnienia związku woyska Portugalskiego z Madrytem i Bajoną. W okolicach Badajoz zayśdź znowu miała

krwawa walka. Korpus Marszałka Mortiera, który połączył się nie daleko Badajoz, uderzył, iak zapewniaią, szczęśliwie na korpus rokoszanow, który stał między Valwerden i Oliwenza na lewym brzegu Gwadiany i znacznie go poraził. Dalsze szczegóły tego zdarzenia nie są ieszcze wiadome.

Główna kwatera woyska Francuzkiego w Hiszpanii znayduie się zawsze ieszcze w Sewilli; ztamtąd kierowane iest oblężenie Kadyxu. Dotąd przestawali oblężeńcy na zakładaniu bateryy i innych uzbroień; attak i bombardowanie tego miasta ma iednak w krotce nastąpić, do czego poczynione są wszelkie przygotowania. Oczekuią tylko ieszcze na transport dział i niektórych potrzeb do oblężenia. Dla korpusow Marszałkow Wiktora i Mortiera, iako też Jenerała Sebastianiego znayduią się wielkie transporta w drodze. Między innemi otrzymać maią znayduiące się w tych korpusach woyska nowe mundury. O działaniach korpusu Jenerała Sebastianiego nie miano żadnych nowych doniesień.

Woyska stoiące w portach środziemnego i Atlantyckiego morza zabrały wiele osadowych towarow; korsarze Francuzcy i inne zbroyne okręty przyprowadziły także do tych portow wiele zdobytych okrętow z Angielskiemi i osadowemi towarami. Znaczna część tych towarow sprowadzona będzie do Paryża i za 10 lub 14 dni przybędzie do Bajonv, gdzie oczekiwane iest także znaczne stado Andaluzyyskich koni prowadzonych z południowey Hiszpanii do Paryża. Pomiędzy niemi znaydować się ma piękny sprzężay, który iest dla Cesarza przeznaczony. Zapowiedziane tam także iest nadeyście wielkiego stada naypiękniejszego gatunku Hiszpańskich owiec, który prowadzony iest do owczarni Cesarskich.

Naynowsze doniesienia mowią, iż zamierzona wyprawa przeciw Walenzyi, odłożona iest dla niektórych okoliczności do dalszego czasu, i Król powrócił z gwardyami do Madrytu.

Z Wiednia d. 10. Listopada.

Między Nayiaśnieyszym Cesarzem Austryackim, Królem Węgierskim i Czeskim, i Nayiaśnieyszym Cesarzem Francuzow i Królem Włoskim zawarta została pod d. 30 Sierpnia następuiąca umowa:

Nayiaśnieyszy Cesarz Austryi, Król Węgierski i Czeski, i Nayiaśnieyszy Cesarz Francuzow, Król Włoski, Protektor ligi Reńskiey, Pośrednik ligi Szwaycarskiey, chcąc ustalić pokoy, który szczęśliwie zachodzi między Austryą i ligą Reńską, i zatrzeć ostatnie ślady woyny w Niemczech, mianowali pełnomocnikami swemi: Nayiaśnieyszy Cesarz Austryacki, Król Węgierski i Czeski, P. Klemensa Wacława, Hrabiego Metternich-Winneburg-Ochsenhausen, kawalera orderu złotego Runa, W. krzyża orderu Węgierskiego S. Szczepana, honorowey legii, Wirceburskiego S. Jozefa i S. Jana, swoiego Szambelana, aktualnego taynego radcę, ministra stanu i ministra związkow zagranicznych; a Nayiaśnieyszy Cesarz Francuzow, Król Włoski, Protektor ligi Reńskiey, Pośrednik ligi Szwaycarskiey, P. Jana Chrzciciela Nomperta, Hrabiego Champagny, Xcia Kadorskiego, kawalera W. krzyża legii honorowey, komandera orderu żelazney korony, kawalera Rossyyskiego orderu S. Jędrzeia, W. krzyża orderu Leopolda Austryackiego, W. komandera orderu Westfalskiego, W. krzyża orderu obu Sycylii, W. krzyża orderow Pruskich czarnego i czerwonego orła, orderu Saskiego zielonej korony, Bawarskiego S. Huberta, Wirtemberskiego złotego orła, Wirceburskiego S. Jozefa, Badeńskiego wierności i Hessen-Darm-

Badtsk'ego, swoiego Ministra związkow zagranicznych; którzy po wymianie pełnomocnictw ugodzili się na artykuły następuiące:

Art. 1. Dla dopełnienia Wiedeńskiego traktatu pokoiu Nayiaśnieyszy Cesarz Austryacki i Monarchowie ligi Reńskiey zdeymią włożony sekwestr przed i w czasie ostatniey woyny i z powodu teyże woyny na prywatne maiątki, tak iak iuż w Franeyi nastąpiło. Właściciele, kto oni kolwiek są, przywróconemi zostaną we dwa miesiące po wymianie zatwierdzeń ninieyszey umowy, do swych maiątkow, który im bez żadnego wyiątku, tak iak go przed sekwestrem posiadali oddany bydź ma.

Art. 2. Nayiaśnieyszy Cesarz Francuzow, Król Włoski oświadcza, iż chcąc Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Austryackiemu sprawić rzecz przyiemną, odwołuie swoy wyrok pod d. 24 Kwietnia 1809, przez który nakazana była konfiskata dóbr byłych Xiążąt i Hrabiow Rzeszy, iako też członkow Rzeskiego rycerstwa, którzy przestąpili 7 i 31 artykuł aktu ligi Reńskiey.

Art. 3. Nayiaśnieyszy Cesarz Francuzow, iako Protektor ligi Reńskiey, uwiadomi wszystkie sprzymierzone kraie o odwołaniu wyroku swoiego w artykule poprzedzaiącym, ażeby sekwestr zniesiony został, i byli Xiążęta, Hrabiowie i członki rycerstwa Rzeskiego bez zwłoki do dóbr swoich przywróconemi zostali, i te im bez żadnego wyiątku pod gwarancyą aktu ligi Reńskiey oddane były.

Art. 4. Każdy z wspomnionych Xiążąt, Hrabiow i członkow rycerstwa ma się do 1 Lipca 1811 oświadczyć, czyli poddaie się przepisom aktu ligi Reńskiey i chce zostać poddanym tego Monarchy, który mu dobra powrócił.

Art. 5. Jeżeliby Austryackiemi poddanemi pozostać chcieli, muszą podobnież przed 1 Lipca 1811 oświadczyć się i dobra swoie ustąpić iednemu z członkow swey familii, który chce zostać poddanym ligi Reńskiey, lub one za leżące w Austryi dobra zamienie lub też sprzedać.

Art. 6. Ustąpienie to w iakimkolwiek bądź przypadku nastąpi, musi bydź w przeciągu 6 lat od 1go Stycznia uskutecznione.

Art. 7. Stosownie do 27 artykułu aktu ligi Reńskiey dobra Xiążąt, Hrabiow i Stanow niegdyś Rzeszy, nie mogą bydź, chociażby za naywiększą cenę, sprzedane, ieżeli pierwey za tę samę cenę nie były ofiarowane Monarsze, w którego kraiu leżą. Gdy to ofiarowanie do 6 miesięcy przyięte nie zostanie, mogą wspomnieni Xiążęta i stany sprzedać dobra swoie komu zechcą.

Art. 8. Xżęta, Hrabiowie i stany Rzeszy, którzy stali się poddanemi Austryi, posiadać mogą ciągle, iednak tylko iako Austryaccy poddani i to wedle przepisow dla cudzoziemcow nieruchome dobra w Lidze Reńskiey, pobierać spadki i darowizny od żyiących i po zmarłych.

Art. 9. Ninieysza umowa ma bydź zatwierdzona, i zatwierdzenia iey maią za miesiąc lub prędzey, ieżeli można, w Paryżu bydź wymienione. — Działo się w Paryżu d. 30 Sierpnia 1810.

(Podpisano)

Klemens Wacław Hrabia Metternich-Winneburg. *Champagny, Xżę Kadorski.*

Obustronne zatwierdzenia tey umowy wymienione zostały d. 2 Października w Fontainebleau, i w moc iey rozkazał J. C. K. Mość zdiąć sekwestr, ktory włożony był przez

odwet na dobra poddanych ligi Reńskiey w Monarchii Austryackiey.

Z Konstantynopola d. 1. Września.

Uroczystość urodzin Cesarza Napoleona, która nie tylko we Francyi, ale prawie w całey Europie obchodzona bywa, tego roku była tu od Francuzow, ktorzy liczne składają zgromadzenie okazaley obchodzona, niżeli po inne lata; bo połączona z nią została inna uroczystość, to iest zaślubienie Nayiaśnieyszego Cesarza. Sprawuiący interessa Francuzkie, P. Latour-Maubourg, urządził tę podwoyną uroczystość iak nayświetniey i obrał dla niey mieysce w wieyskim domu w Terapia.

Wystawiono tryumfalną bramę z cyframi Napoleona i Ludwiki; na obu bokach stały posągi Herkulesa i Minerwy. Przed pałacem stały 3 Raguzańskie okręty. W Pera odprawił mszą Arcybiskup, ktorey słuchał P. Latour-Maubourg. Potem była u niego schadzka, na ktorey znaydowali się także Ministrowie przyiacielskich dworow, a w wieczor piękne oświecenie i bal zakończyły uroczystość.

Dnia 15 Września. — Mufty złożony z urzędu został i otrzymał pozwolenie mieszkania w wieyskim swoim domu nad Bosforem. Oddalenie to sprawiło wielkie wrażenie, ponieważ Mufty uważany zawsze był iako tayny doradzca i poufały W. Sułtana, i domyślaią się, iż to nastąpiło tylko z poduszczenia W. Wezyra, z ktorym nie bardzo się zgadzał. Stary Semani-Zade mianowany został Muftym; posiadał on iuż raz ten urząd na początku panowania teraźnieyszego Sułtana, ale oddalony został na naleganie Janczarow.

W. Sędzia Rumelii został złożony i do Azyi wygnany.

Czapan-Oglu, Verebey (Xżę dziedziczny Natolii) miał przechodzić przez stolicę z 15 tysięcznym korpusem do woyska W. Wezyra; lecz Janczarowie okazali z tego powodu wielkie nieukontentowanie, obawiaiąc się, aby on nie nakłonił W. Sułtana do zaprowadzenia znowu w woysku reformy, ponieważ on był wielkim stronnikiem Bayraktara. Na przełożenie więc Janczarow niepozwolono mu przechodu przez stolicę, i musi się w innem mieyscu przez morze przeprawić.

Do dnia dzisieyszego nie opuścił W. Sułtan stolicy; lecz postanowienie iego udania się do woyska iest nie odmienne, czas tylko wyiazdu nie wiadomy.

Ponieważ od dawnego czasu nie od woyska nieoznaymiono, zapytali się zatem zagraniczni ministrowie Porty i odpowiedź otrzymali, iż żadne doniesienia nie nadeszły. Woysko Tureckie musiało więc ponieść klęski. Uzbroiania idą iednak w całym państwie z naywiększym pospiechem.

Dywan, ktory miał bydź dnia dzisieyszego względem zapłacenia żołdu Janczarom złożony, iest do nieoznaczonego czasu odłożony. Dano za przyczynę, iż nie nadeszła ieszcze assygnacya od W. Wezyra.

D. 8 b. m. doniesiono urzędownie ministrom zagranicznym, iż wywoz zboża z kraiow Porty iest zabroniony.

Basza Akry uderzył na Baszę Damaszku, ktory był obwiniany o porozumiewanie się z Wehabitami, i pobił go. Zapewniaią, iż pierwszy w nagrodę tego czynu otrzymał intratne baszowstwo Damaszku.

W Milo zatrzymany został dla wiatru przeciwnego wielki konwoy Angielski z Malty. Angielska fregata udała się do niego z Smirny i odebrała listy. Od 11 Sierpnia nie mamy tu żadnych doniesień z środziemnego morza.

Z Peterzburga d. 20. Października.

Przeznaczony na Rossyyskiego posła do Neapolu, Radca Alopeus, dawniey poseł w Szweeyi, który iuż tam był poiechał i z Wiednia zwrócony został, powrócił tu teraz. Mniemaią, że iest na inne poselstwo przeznaczony.

P. Krusenstern otrzymał od Króla Jmci Pruskiego wielką wstęgę orderu czerwonego orła. Druga część iego podroży około świata, wyydzie około nowego roku z pod prassy. W Paryżu wychodzi za pozwoleniem iego tłumaczenie Francuzkie tegoż dzieła.

Wyszło tu obszerne rozporządzenie względem zaopatrzenia guberniow kraiową solą.

Na uroczystość imienin Imperatorowey Matki d. 26 Października czynią tu wielkie przygotowania. Nad brzegiem Newy na przeciwko zimowego pałacu dany będzie wielki faierwerk, a na Newie puszczane będą różne ogniowe sztuki.

Szlachta Estońska obchodząc stoletnią pamiątkę dostania się pod berło Rossyyskie, wysłała do J. J. Mci deputacyą z oświadczeniem uczuciow przywiązania, wierności i posłuszeństwa. Deputowani mieli szczęście przypuszczonemi bydź do stołu Imperatorskiego. Wspomniona szlachta chcąc uwiecznić pamiątkę szczęśliwey tey epoki, postanowiła 1) złożyć 7000 rubli dla domu sierot w Rewlu; 2) pożywić w dniu obchodzoney pamiątki wszystkich ubogich; 3) w sali zgromadzeń szlachty postawić marmurowe popiersia Piotra Wielkiego i Alexandra Igo.

Aktualny tayny Radca i Minister wewnętrzny, Xsążę Kurakin, powrócił tu nazad z Paryża.

Spuszczone z warsztatu dwa nowe liniiowe okręty o 74 działach otrzymały nazwiska Eustachiusz i trzey biskupi.

Z Sztokolmu d. 26. Października.

Nayiaśnieysi Królostwo opuszczą w przyszły poniedziałek letni zamek Haga i przeniesą się do tuteyszego zamku.

Następuiącego poniedziałku oczekuiemy tu Następcy tronu z Drottningholm. J. Królewiczowska Mość miał w podroży z Helsingborga do Drottningholm siedem noclegow; ostatni był w Storehof, skąd udał się wodą do Drottningholm.

W przeszły wtorek po południu upadł tu wielki śnieg, i odtąd trzymaią mrozy.

Większa liczba członkow seymu ziechała tu z Oerebro, i oczekuią deputowanych, którzy zawiozą akt wyboru do podpisania Następcy tronu do Drottningholm.

Sztokolm zaludnił się bardzo przybyłemi wielu znakomitemi Szwedami, i bardziey ieszcze zaludni się za przybyciem Następcy tronu.

Z Frankfortu d. 1. Listopada.

Po przyięciu kilku proiektow do ustaw na seymie Xięstwa naszego w Hanau, iednego, w materyi sprawiedliwości kryminalney i policyi poprawczey, a drugiego zawieraiącego rachunek dochodow i wydatkow na rok 1811, zakończył się seym d. 26 Września. Po czem seymuiące członki miały audyencyą u W. Xięcia, i były u niego na obiedzie.

Podług rachunku zatwierdzonego wyrokiem W. Xcia, dochody z 4 departamentow naszych wynoszą 2 575,529 zł. 51 kr. Z tych przeznaczono na listę cywilną 350,000 złr. — na Radę stanu 34 000; — na Ministrowstwa sprawiedliwości i wewnętrzne 500 000; — na Ministrowstwo zagranicznych interessow 100,000; — na skarbowe, 500 000; — na pensye, 275 000; — na kassa woienne i utrzymywanie kontyngensu, 400,000; — na prowizye od publicznego długu 300,000; — na nieprzewidziane wydatki 100,000.

Od granic Rossyyskich d. 26. Październi-ka.

Angielski poselski statek War zabrał Hrabiego Gottorp (byłego Króla Szwedzkiego Gustawa) z Rygi i zawiozł go do fregaty Tatar, na którey popłynął do Anglii.

Od brzegow Menu d. 2. Listopada.

Dowiaduiemy się (wyrażaią pisma publiczne) iż na mocy Cesarskiego wyroku pod d. 3 Pazdziernika w sześciu prowincyach Hiszpańskich zabrane zostały wszystkie Angielskie i osadowe towary.

Z Amsterdamu d. 3. Listopada.

Minister morski Hrabia Decres wyiechał stąd, w towarzystwie wielu morskich officerow i innych osób, na obieshanie brzegow i portow Hollenderskich.

W departamentach uyścia Renu i Skaldy zaprowadzony zostanie rząd Francuzki przed 1 Styczoia roku przyszłego.

Radca stanu, P. van Maanen, mianowany został dyrektorem ministerium sprawiedliwości i policyi, a P. Gogel jeneralnym intendentem skarbu.

Z Ankony d. 15. Października.

Wczoray przybył tu Wicekról Włoski. Zalecił wprawdzie, aby na iego przybycie żadnych nieczyniono przygotowań, iednak miasto było oświecone. Dziś rano zwiedził stoiącą w porcie dywizyą z fregat i pomnieyszych okrętow woiennych. Wszystkie wywiesiły bandery i powitały go wystrzałami z dział. Kapitanom okrętow oświadczył swoie ukontentowanie, znalazłszy ich okręty w dobrym stanie.

Z Medyolanu d. 17. Października.

Rządowa tuteysza gazeta zawiera co następuie:

Dla wynagrodzenia zasług swoich poddanych Włoskich w woysku przeznaczył J. C. K. Mość dobra w części Tyrolu, który do królestwa Włoskiego przyłączony został, na donacye i majoraty. Podług wyroku Cesarskiego roczny dochód 200,000 fr. który te dobra czynią, podzielony iest pomiędzy Jenerałow dywizyi Pino, Fontanelli, Severoli i Bonfanti, 19 jenerałow brygady i szefow batalionu. Te donacye i majoraty przechodzą na pierworodnych synow donataryuszow. Jeżeli która z tych familiy wymrze, tedy te dobra i majoraty powracaią do korony. Gdyby który z donataryuszow za wyraźnem pozwoleniem rządu sprzedał rzeczone dobra; tedy summę za nie powinien w Monte Napoleone na 5 od sta ulokować lub inne dobra w królestwie Włoskim kupić.

Z Monachium d. 28. Października.

Wyiazd Królewicza Następcy tronu z iego małżonką do Insprukn, a Rodzicow iey do Hildburghausen, który był na 23 b. m. naznaczony, nastąpił dopiero wczoray, ponieważ Król Jmć oświadczył życzenie oglądania ich dłużey kilka dni wswey stolicy. Rozstanie się było nader czułe.

J. K. Mość odebrał wczoray z Paryża przyiemne wiadomości, z których bardzo był kontent.

W królestwie Bawarskim zaprowadzono teraz prościeyszy rząd i zmnieyszono liczbę urzędnikow; kilka set postawiono ich więc na pensyi wysłużoney. Pomnieyszone bydź także maią gimnazya; ale szkoła główa w Erlangen pozostanie.

Z Kassel d. 1. Listopada.

Oprocz Monitora wychodzą teraz w królestwie Westfalskim 4 polityczne gazety, to iest w Magdeburgu, Halle, Brunswiku i Hildesheimie. Od nowego roku umieszczać Monitor będzie obszerniey zagraniczne wiadomości, do czego przedsięwzięte iuż są porządne środki.

DODATEK

DO № 92.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 18. Listopada 1810.

Czytaiąc Gazetę Krakowską d. 14 Listopada 1810 r. że pieniędzom papierowym nie władza Rządowa, tylko fundusz nadawać będzie walor, pomyślną powziąłem nadzieię.

Opuszczaiąc to, że światło mineral gii weszło do nas od wschodu, na południu wydoskonalone od Grekow, przez Węgry. Woyny zewnętrzne i wewnętrzne niszcząc kray, wszystko opuszczone zostało, nawet miny iuż odkryte.

Tych odnowienie nie dziełem partykularnego, nie skarbu potrzebami obłożonego, ale kompanii iest, iak robią inne kraie. Ta solą, siarką, miedzią za rękodzieła i inne rzeczy zasiliłaby Szląsk, Morawę, Czechy i Saxoniią.

Turcyą przez Węgry iak dotąd idzie handel, co Gazeta Korrespondenta Nro 83. d. 16 Października, 1810 r. obiaśnia. Zelazem opatruiąc towary Lewantskie w zamian dostawałaby.

Również Prussy opatruiąc żelazem, miedzią, ołowiem i innemi minerałami, oraz Prussy ku morzu i Litwę, woski i inne rzeczy mielibyśmy coby zamieniano za nasze potrzeby zkąd inąd.

Resztę minerałow zostawuiąc potrzebie, nie doznamy niedostatku. Ilość miedzi nie będzie zbytnia, gdy walor będzie stosowany do powszechney potrzeby. Tem się Szwecya ratowała. [A zastąpi papiery póty, póki ilość srebra przyzwoitą mieć nie będziemy], a wtedy łatwiey z kursu miedź tak, iak papiery wyciągnąć.

Kończy tem mieszkaniec nad Pilicą, że gdy minerałami opędziemy potrzeby, od paperow ucisku nie doznamy, a zatem szczęśliwe sobie rokować wypada momenta.

Wosiński.

Z Warszawy d. 13. Listopada.

Dyrekcya Rządowa Teatru Narodowego.

Prgnąc zadosyć uczynić woli Nayiaś. Pana i usprawiedliwić zaufanie JW. Ministra Spraw wewnętrznych, z kolei swoich zatrudnień około podniesienia Sceny Narodowey ile bydź może do naylepszego stanu, zwrociła swoię uwagę na Dekret, którym dobroczynny Monarcha obmyślaiąc wsparcie JPanu Bogusławskiemu, długoletnim utrzymywaniem Teatru Narodowego wysilonemu, pomknął swoię troskliwość tak na los wysłużonych Aktorow i Aktorek, iako też na dalsze wydoskonalenie uczniow tey pożyteczney i potrzebney szko-

ły, która wkrotce otwartą zostanie; tym końcem włożył obowiązek na Antrepryzę dania iedney corocznie reprezentacyi, z którey zebrane pieniądze iedynie na te dwa użytki maią bydź obrocone. Fundusz ten nadto iest szczupły, ażeby wysłużonym Aktorom i Aktorkom pomyślną obiecywał przyszłość, i ażeby mógł przyłożyć się do zamiarow Rządu w utworzeniu doskonałych Aktorow z maiącey się założyć szkoły, która lubo kosztem Antreprenera będzie utrzymywaną, atoli wychodząca z niey młodzież początkowemi naukami usposobiona, gdyby mogła bydź, iak iest życzeniem Dyrekcyi, wysyłaną do obcych kraiow dla przypatrzenia się celuiącym wzorom, przy wrodzoney naszemu Narodowi zdolności, potrafiłaby może przynieść swemu kraiowi te zalety, które innym ciągła protekcya Rządu i sprzyiaiące nadały okoliczności.

Dopełnienie tak chwalebnego zamiaru, twoim tylko, Szanowna Publiczności, może bydź dziełem. Szczodrobliwość twoia w dzień na dochod wysłużonych Aktorow okazana, podwoi gorliwość tych, którzy iey skutkow w czasie doznawać maią. Wzniesi chwalebny zapał poświęcaiącey się twoim zabawom młodzieży, gdy iey poda sposobność dobiiania się o tę chwałę, iaką na innych Europy teatrach znakomite otrzymuią talenta. Doskonałość Aktorow zaostrzy smak ostygłych słuchaczow, obudzi zaniedbane talenta, wyda tworcze geniusze dla uwiecznienia pamięci imion drogich naszey oyczyznie.

Otworzone pole waleczności naszey młodzieży, natworzyło mężnych woiownikow; otworzmy ie talentom, a będziemy mieli Polskich Molierow, Kornelow, Rasynow, będziemy mieli Garykow, Lekenow i Baronow.

Dyrekcya Rządowa przekonana o ważności tego zamiaru, znaiąc ile dobrze urządzona Scena przyłożyć się może do naprawy gustu, obyczaiow, do wprowadzenia przyiemney obyczayności w posiedzeniach, do winnego wiekowi i płci uszanowania, do polubienia wesołych, lecz przystoynych zabaw, do zachęcenia ku chwalebnym, a zrażenia od nagannych czynow; z drugiey strony czuiąc, iak wiele opieka Publiczności potrafi skutkować na umysłach osób składaiących narodową Scenę, do iakiego stopnia doskonałości podnieść ich może, gdy zwracaiąc troskliwy umysł na przyszłość, uyrzą wspartą swą niemoc, szanowną starość, uczczony talent, nagrodzoną zasługę i wygodny byt z bezpieczony, wzywa szanowną Publiczność, polecaiąc dobroczynnym iey względom losy sprawcow iey zabaw, nadzieię poświęcaiących się im rodakow, którzy iey coraz doyrzalsze swoiey pracy, poświęcenia się i czułey wdzięczności przyniosą będą owoce.

Uzbierane pieniądze z każdey na ten koniec wyznaczoney reprezentacyi zostawać będą pod pilnym dozorem Dyrekcyi, która zatrudni się ich ulokowaniem, pomnożeniem z przypadaiących prowizyy, nakoniec, stosownym do ich przeznaczenia rozporządzeniem. Dekret Nayiaś. Pana postanowił, ażeby te reprezentacye odbywały się w pierwszy piątek miesiąca Maia; lecz z przyczyny spóźnionego terminu zawarcia kontraktu z Antreprenerem, reprezentacya ta w roku ninieyszym dana będzie 16 Listopada, to iest, w następuiący Piątek.

Działo się na sessyi dnia 7 Listopada 1810.

J. U. Niemcewicz,
Prezes.

Z Soloturny d. 18. Październ nika.

Cesarzowa Jmć Józefa przybyła wczo-

ny w towarzystwie sprawuiącego interessa, P. Royer, z swoim orszak em do naszego miasta i wysiada do gościnni pod koroną. Po śniadaniu oba Szultesowie mieli honor złożyć Cesarzowey Jmci swoie uszanowanie i bydź od niey z kilku osobami z miasta na obiad zaproszonemi. Dziś opuściła ta Monarchini miasto nasze i udała się przez Aarberg i Murten do Genewy.

DONIESIENIA.

Podprefekt Powiatu Krakowskiego uwiadomia tych wszystkich, którzy maią prawo zapisania się w Xięgę Obywatelską, iż termin zapisywania w pomienioną Xięgę z dniem 20 t. m. i roku ukończa się; wzywa zatem Obywatelow Szlachty Powiatu Krakowskiego, aby się przed terminem do Urzędu Podprefektury tuteyszey zgłaszali, albowiem po upłynieniu tego, Xięga do JW. Prefekta Departamentu Krakowskiego odesłaną zostanie.

W Krakowie dnia 10 Listopada 1810.

Stefan Wielogłowski.

Gano Sekretarz.

Na mocy wyroku Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego do liczby 1075 dnia 19 Października roku bieżącego zapadłego w kamienicy pod liczbą 118 tu w Krakowie na Grodzkiey ulicy stojącey dnia dziewiętnastego List pada r. b. od godziny 9tey rano aż do godziny 12 przed południem, tudzież od godziny 3ciey po południu aż do wieczora; rożne sprzęty domowe iako to: stoliki, stołki, kanapy, szafy i inne Ur. Franciszka Cernera na alimenta Zonie iego Ur. Jozefie Cernerowey miesięcznie po 4 czer. zł. przysądzone, przez bywszego Kom rnika Sądow Szlacheckich Krakowskich Ur. Choynackiego zatradowane, przez publiczną licytacyą naywięcey daiącemu sprzedane będą.

Dan, w Krakowie dnia 9go Listopada 1810 roku.

J. Kanty Kowalski, Burgrabia T. C. P. J. D. K.

Sekretaryat Jeneralny Prefektury Departamentu Krakowskiego podaie do wiadomości, iż Prefektura z Kanowney ulicy, gdzie dotąd zostawała, do domu pod Baranami pod Nrem 340 będącego się przeniosła i tam w dniu dzisieyszym urządowanie swoie rozpoczęła.

W Krakowie dnia 26 Października 1810.

Wroński, S. J.

Trybunał Cywilny Iwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego, wydział II. sukcessorow, niewiadomych Jacka Będowskiego uwiadomia, iż w depozycie tegoż Trybunału summa 338 zł. ryń. 57 kr. z dóbr Donatkowice po Antonim Zielińskim im należąca znayduie się, do którey w czasie prawem oznaczonym po dniesienia, Ciż sukcessorowie ninieyszym się wzywaią; inaczey szkody w nikłe, sami sobie przypiszą.

W Krakowie d. 22 Października 1810.

O. Grykolewski.

Strzelecki, Podpisarz.

Prefekt Departamentu Krakowskiego, ninieyszym podaie do publiczney wiadomości, iż Loterya na Zegar Macieia Peszki Zegarmistrza przez Nr. 86 Gazet Krakowskich ogłoszona, iak sprzeciwiaiąca się ustawom kraiowym mieysca mieć nie może. Zatem o zwrot awansowaney może kwoty u właściciela, tegoż Zegarmistrza upomnieć się należy.

W Krakowie dnia 12 Listopada 1810.

Wodzicki,

Wroński, S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego uwiadomia Publiczność, iż Kommissarze pełnomocni J. K. Mci do rewindykowania pretensyi mieszkańcow kraiu dawniey Galicyą Zachodnią zwanego, teraz do Xięstwa Warszawskiego wcielonego, do Rządu Austryackiego zachodzących, z okazyi częstych expedycyi adresowanych do siebie przez osoby prywatne w ma-

teryach rozmaitych ich pretensyy, jako też przez różne władze w prywatnym intereſſie kommunikowanych, znaczne Portoria w Poczthamcie Lwowskim opłacać zmuszeni, nie maiąc żadnego na ten koniec od Rządu przeznaczonego funduszu, oświadczyli: iż podobnych expedycyy niefrankowanych z Poczthamtu Lwowskiego odbierać nie będą, dopókiby w tey mierze ſtosowne od Rządu nie nastąpiło rozrządzenie. Oświadczenie takowe podaie Prefekt Departamentu Krakowskiego do publiczney wiadomości z oſtrzeżeniem, iż ſtrony w materyach reklamacyi pod należących do wspomnionych Kommiſsarzow bezpośrednie ſię udaiące expedycye swe frankować, ſtrony zaś przez władze kraiowe sądowe, polityczne lub duchowne czyniące, wynikaiącą należytość portorii opłacać są obowiązane, inaczej, zwłoki lub wcale niedopięcia tego celu, winę same sobie przypiszą. W Krakowie d. 12 Liſtopada 1810.

Wodzicki.

Wroński S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do powszechney wiadomości, iż końcem zaopatrzenia woysko tu konsyſtuiące w potrzebną żywność na mieſiąc Grudzień na doſtawienie mięsa i wódki odprawiać ſię będzie publiczna licytacya dnia 24 Liſtopada r. b. o godzinie 9 z rana w domu Prefekturalnym. Każdy więc życzący sobie kontrakt otrzymać, ma ſię ſtawić w tymże domu Prefekturalnym na dzień wyżey wyrażony, opatrzywszy ſię kaucyą Złp. 2000 na każdy artykuł z osobna. Kondycye do zawarcia kontraktu przeczytane będą przed zaczęciem licytacyi. W Krakowie d. 12 Liſtopada 1810.

Wodzicki.

Wroński, S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego.

Gdy Licytacya odbyta d. 15 Październik r. b. Propinacyi mieyskiey w Radomiu bezskuteczną ſtała ſię, z powodu iż Licytant ſtosownie do przepisanych warunków aktu licytacyi z złożeniem kaucyi do spisania kontractu, tracąc złożone wadium, nie ſtawił ſię. — Zatem ſtosownie do wezwania JW. Prefekta Radomskiego, na dniu 4 Liſtopada r. b. do mnie uczynionego, niniejszym do publiczney podaie wiadomości, iż takowa licytacya wspomnioney propinacyi miaſta Radomia w trzech terminach, to ieſt, pierwszym 20 t. m. ieżeli ten uchybi, powtórnym 25. w uchybieniu zaś i tego, w oſtatnim d. 30 tegoż samego miesiąca Liſtopada r. b. odbywać ſię będzie. Propinacyi tey na rok iedenaſcie Pretium fisci 16 966 Zł. pol. 20 3/4 gr. ta zaś na lat trzy wypuszczona będzie, do której także należy grunt Młodzianow Złp. 138 gr. 18. — Kotowska łąka Złp. 29 gr. 8. — Mleczna łąka Złp. 431 gr. 28. — Grunt Kopanina Złp. 90. — Groblowe, z jatek chlebowych opłata, tudzież łąka pod Pacyną. — Kto zatem zechce licytować, ma ſię na terminie oznaczonym ſtawić i opatrzyć w wadium 10 części Prætii fisci wyrównywaiącym, w kancellaryi mieyskiey Radomskiey, gdzie razem i o kondycyach takowey dzierżawy obszernieyszą odbierze wiadomość.

W Krakowie dnia 4 Liſtopada 1810.

Wodzicki.

Wroński. S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego do publiczney podaie wiadomości, iż licytacya rożnych woyskowych effektow, iako to: skór juchtowych, glancowanych i kręconych, mundurow ſtarych, pomkow, różnych rzemieni, koszul, workow i innych sprzętow w magazynie bywszey kommiſsyi odbiorczey Powiatu Krakowskiego znayduiących ſię, d. 22 teraźnieyszego mieſiąca Liſtopada, o godzinie 9 ranney, w klasztorze XX. Franciszkanow, gdzie tenże był magazyn za gotowe Courant pieniądze odprawiać ſię będzie. — Życzący więc z bię effektow takowych nabycia, w oznaczonym mieyscu, dniu i godzinie ſtawić ſię zechcą, gdzie o innych licytacyi kondycyach, od tej odbywaiącego powezmą wiadomość.

W Krakowie dnia 9 Liſtopada 1810.

Wodzicki, Prefekt.

Wroński, S. J.